

راهنمای سمن های زیست محیطی نوپا

(آسیب شناسی تحلیل زیست بوم ایران و سه توصیه کلیدی به راهبرین سمن های زیست محیطی)

نویسنده: شاهین زراعتی رضایی

www.ketab.ir

نشر ایده سبز

سرشناسه:	زراعتی رضایی، شاهین، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور:	راهنمای سمن های زیست محیطی نوپا: (آسیب شناسی تحلیلی زیست بوم ایران و سی توصیه کلیدی به راهبران سمن های زیست محیطی) // نویسنده شاهین زراعتی رضایی.
مشخصات نشر:	تهران: ایده سبز، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری:	۱۵۲ ص.
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۴۲-۶-۲
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
عنوان دیگر:	آسیب شناسی تحلیلی زیست بوم ایران و سی توصیه کلیدی به راهبران سمن های زیست محیطی.
موضوع:	سازمان های غیر دولتی -- ایران -- جنبه های زیست محیطی
موضوع:	Non-governmental organizations -- Environmental aspects -- Iran
موضوع:	سازمان های غیر دولتی -- دستنامه ها
موضوع:	.Non-governmental organizations -- Handbooks, manuals, etc
رده بندی کنگره:	HD ۲۷۶۹/۲
رده بندی دیویی:	۳۶۱/۷۶۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی:	۷۶۱۶۵۲۶
وضعیت رکورد:	فیا

راهنمای سمن های زیست محیطی نوپا

(آسیب شناسی تحلیلی زیست بوم ایران و سی توصیه کلیدی به راهبران سمن های زیست محیطی)

نویسنده: شاهین زراعتی رضایی

نشر ایده سبز

nashr_ideh_sabz@yahoo.com
http://nashr-ideh-sabz.blogfa.com
(همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است)

طراح جلد
علاء رضا بابایی
مطبعه
مجتبه ملک خجهمسری
شابک
۹۷۸-۶۰۰-۹۵۶۴۲-۶-۲
چاپ اول
هزار و چهل و صد
شماره
سه هزار و سیصد
قیمت
۸۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱

پیشگفتار

فصل اول

آسیب شناسی تحلیل زیست بوم

۱۷

مقدمه

۱۸

تحلیل چرایی و چگونگی تخریب‌های زیست‌بوم

۱- تخریب زیست‌بوم به دلیل جایگزینی منابع طبیعی جدید برای رفع

۲۵

نیازهای قدیمی

۲- تخریب زیست‌بوم به واسطه «فرصت‌زایی» و «رمق‌زایی» فناوری نوین

۲۷

برای بومیان

۳- تخریب زیست‌بوم با بکارگیری فناوری نوین در بهره‌برداری از منابع

۲۹

طبیعی

۳۲

۴- تخریب زیست‌بوم با گسترش بازار مبادله منابع طبیعی

۳۳

۵- تخریب زیست‌بوم با افزایش تولید پسماند خطرناک و تجزیه‌ناپذیر

۳۶

۶- تخریب زیست‌بوم به دلیل گسترش تصرف بستر طبیعی و کاربری مدرن

- ۳۷ الف - گستردگی فزاینده تصرف بستر طبیعی
 ۳۹ ب - کاربری مدرن تصرفات بستر طبیعی
 ۴۰ ۷- تخریب زیست بوم با اجرای جدید سنت های قدیمی

فصل دوم

توصیه های برای راهبری سمن های نوپا

- ۴۹ مقدمه
 ۵۰ توصیه های کاربردی به راهبران سمن های نوپا

توصیه اول

- ۵۱ مردم بومی ساکن در زیست بوم خود را بشناسید

توصیه دوم

- قبل از آن که دیر شود با بومیان کهنسال در مورد گذشته زیست بوم، مصاحبه
 ۵۵ کنید

توصیه سوم

- ۵۷ سمن را «زیر پرچم» یک جریان سیاسی خاص قرار ندهید

توصیه چهارم

- اسناد باقیمانده از پیشینه زیست بوم خود را با مشارکت شهروندان گردآوری
 ۶۱ کنید

توصیه پنجم

- آثار فیزیکی باقیمانده از پیشینه زیست بوم خود را با مشارکت شهروندان
 ۶۳ گردآوری کنید

توصیه ششم

- ۶۵ در اولین فرصت، موزه حیات وحش بومی را در منطقه تاسیس کنید

توصیه هفتم

۶۷ در اولین فرصت، سایت اینترنتی سمن را ایجاد کنید

توصیه هشتم

۷۱ به صورت گروهی از جغرافیای زیست‌بوم خود بازدید کنید

توصیه نهم

۷۳ برای جغرافیای سطحی زیست‌بوم خود، ماکت برجسته بسازید

توصیه دهم

۷۵ محدوده جغرافیایی تحت پوشش سمن را منطقه‌بندی کنید

توصیه یازدهم

۷۷ تیم «تحقیق و توسعه» را در سمن ایجاد کنید

توصیه دوازدهم

۷۹ برای پیگیری خواسته‌های زیست‌محیطی تیم حقوقی استخدام کنید

توصیه سیزدهم

۸۳ به کشورهای پیشنهاد در عرصه حفاظت محیط زیست سفر کنید

توصیه چهاردهم

۸۷ تلاش کنید در زیست‌بوم خود، کارخانه تولید ظروف و پاکت‌های سازگار با طبیعت احداث شود

توصیه پانزدهم

۹۱ پیگیری احداث کارخانه بازیافت زباله و زباله‌سوزی را در اولویت قرار دهید

توصیه شانزدهم

۹۵ محصولات گوناگون را با «شان» سمن به اعضا و هواداران بفروشید

پیشگفتار

امروزه در ایران، انواع «سازمان مردم‌نهاد» که به اختصار «سمن» نیز گفته می‌شود در حوزه‌ها و موضوعات مختلف وجود دارند. سمن زیست محیطی که بر حفظ و احیای زیست‌بوم و حیات‌وحش تمرکز دارد از جمله رایج‌ترین و فراوان‌ترین سمن‌ها در ایران و سرتاسر جهان است. هر ساله، ده‌ها سمن زیست محیطی جدید در کشور تاسیس می‌شود و به انبوه سمن‌های زیست محیطی قبلی، اضافه می‌گردد. در ادامه جهت رعایت اختصار، به جای بکاربردن عبارات طولانی «سمن زیست محیطی» از عبارت ساده «سمن» استفاده می‌شود. به بیان دیگر، هر جا از کلمه سمن استفاده شد منظور «سمن زیست محیطی» یا همان «سازمان مردم‌نهاد زیست محیطی» می‌باشد.

اکثر سمن‌ها در محدوده شهرستان و تعداد کمی در سطح استانی یا ملی شکل می‌گیرند. عمده اعضا و هواداران پیوسته به آنها نیز از جوانان هستند. سمن‌ها علیرغم همه تفاوت‌هایی که با همدیگر دارند غالباً پیگیری برخی اهداف کلان را در سرنوشت برنامه‌های خود قرار می‌دهند که مهم‌ترین آنها عبارتند از:

- ۱- حفظ و تداوم ظرفیت زیست محیطی موجود
- ۲- احیا و بازیابی ظرفیت زیست محیطی نابودشده یا در حال نابودی